

Filosoferen

Inleiding

Bij het filosoferen is het van belang dat u zich openstelt voor uw leerlingen. Geef de leerlingen het gevoel dat niks goed of fout is. Het is belangrijk dat de leerlingen zich veilig en vertrouwt voelen om te reageren. Het doel van het gesprek is dat de leerlingen hun reactie geven over het begrip 'vrijheid'. U zal waarschijnlijk raakvlakken hebben over het begrip 'vrijheid' samen met uw leerlingen, maar er zullen ook degelijk verschillen zijn over jullie gedachtes. Hieronder staan een aantal vragen die u uw leerlingen kunt stellen tijdens het filosofische gesprek. Ook staat er een stappenplan weergegeven die u eventueel kunt volgen.

Ervaringsvragen:

- Wanneer voel jij je vrij?
- Wanneer voel jij je niet vrij?
- Voel jij je vrij op school?

Startvragen:

- Hoe voelde Haydar zich toen de bommen om hem heen vielen?
- Heb jij een plek of plaats waar jij je welkom voelt of juist niet?

Kijkvragen?

- Wat heb je gezien?
- Hoe denk jij dat Haydar zich voelt?
Heb jij wel eens zoiets meegemaakt of ken je iemand die zoiets heeft meegemaakt?
- Wat zul je niet vergeten van de voorstelling?
- Wat maakte je blij, verdrietig of boos?
- Wat zijn de gevoelens die bij jou op komen?
- Waar doet de voorstelling jou aan denken?

Stappenplan

1. Begin met een stimulus: een afbeelding of verhaal dat tot de verbeelding spreekt. Het de kinderen tot vragen stellen. Bijvoorbeeld een afbeelding van een vluchteling, vluchtelingen kamp, vervoer etc.
2. Stel vragen over het verhaal zelf, ter verheldering:
Wat zijn de feiten? Wat gebeurde er? Waar merk je dat aan? Wat zag je/ wat hoorde je? Wie spelen een rol in dit verhaal?
3. Leg vervolgens een link naar de persoonlijke ervaring in het leven van de kinderen:
Heb jij zelf weleens zoiets meegemaakt? Of ken je iemand die...?
Op deze manier kunnen kinderen zich identificeren met de personen in het verhaal en komt het verhaal dichterbij hun belevingswereld.
4. Vraag naar de betekenis, de interpretatie hiervan:
Wat betekende die ervaring voor jou? Wat raakte jou? Wat deed het met je?
Het gevoel van de kinderen wordt aangesproken.
5. Nu komt de verdieping, d.m.v. filosofische, morele of levensbeschouwelijke vragen.
6. Sluit af met verwerkingsvragen, ter inspiratie voor de individuele leerling:
Wie is voor jou heel belangrijk? Ken jij iemand die vluchteling is?

Inspiratiebron: 'Verhalen vertellen en vragen stellen; vakdidactiek voor levensbeschouwing & Geestelijke Stromingen' (Kopmels, 2016, p. 98-99).